

Štatút **Mestskej pamiatkovej rezervácie mesta Banská Štiavnica**

Mestské zastupiteľstvo v Banskej Štiavnici, na základe §-u 4 a 6 zákona SNR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov, uznesenia vlády SR č.170/97 k správe o problémoch a zámeroch rozvoja regiónu Banská Štiavnica, vydáva toto

Všeobecne záväzné nariadenie mesta Banská Štiavnica
č.1/1997

ŠTATÚT MESTSKEJ PAMIATKOVEJ REZERVÁCIE **MESTA BANSKÁ ŠTIAVNICA,**

ktorým sa upravuje postavenie Mestskej pamiatkovej rezervácie

§ 1 **Účel a cieľ štatútu**

Mestská pamiatková rezervácia Banská Štiavnica spolu s technickými pamiatkami v okolí mesta bola v zmysle Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva, na základe návrhu vlády dňa 11.12.1993 v Columbijskom meste Cartagena Výborom svetového dedičstva zapísaná na listinu Svetového dedičstva. Zápis na túto listinu potvrdzuje výnimočnú a univerzálnu hodnotu kultúrnych a technických pamiatok, ktorá si vyžaduje ochranu v záujme celého ľudstva. Štatútom sa sleduje cieľ zabezpečenia právnej ochrany a zveľadenia celého územia MPR, jej revitalizácie tak, aby boli zachované a vyzdvihnuté architektonické a historické hodnoty v území na pozadí krajinného zázemia.

§ 2 **Vymedzenie územia MPR**

1. Mestská pamiatková rezervácia je vymedzená hranicami pozemkov čísla parciel 3011, 3013, 3019, 3021, 3024, 3033, 3052, 3053, 3177/2, 3180, 3182, 3184, 3186, 3188, 5836, 5847, 3240, 3239, 3237, 3238, 3235, 3233, 3231, 3227, 3367, 3369, 3374, 3377, 5849, 3488/2, 3485, 5858, 3510, 3505, 3504, 3506, 3863 - Malá okružná. 3530, 3526, 3528, 3525, 3522, 3523, 3557, 3555, 3547, 3548, 3551 - Ružová. 3580, 3581, 5867, 3579, 3578, 3783, 3784, 3785, 3535 - Akademická. 3835, 3839, 3842 - cez parcelu, 3882, 3881, 3879, 3877, 7878, 5554, 3868, 3984, 3982/1, 5737 - Dolná. 2075, 5741 - Remeselnícka. 2079, 2080, 2100 - cez 2130, 2129, 2131 - cez 2209 - cez 2212 cez 2213 - cez 2214 - cez 2215, 2217 - popri židovskom cintoríne. 2221, 2222, 5762, 2407 - cez 2411 - cez 2403 - cez 2402, 5768, 5786, 5787, 2614/1, 2615, 2629 - cez cintorín. 5797, 2618, 2617, 2620, 5798, 2803, 2798, 2799, 2794, 2792, 2783, 2782, 5802, 2772, 2771, 2769, 5799 - J. Augustu. 2833, 2840, 2838, 5818 - Pécha, v katastrálnom území Banská Štiavnica.

2. Hranice MPR mesta Banská Štiavnica sú vyznačené v mapách evidencie nehnuteľností a v mapách územného plánu sídla Banská Štiavnica. Pre zvýšenú ochranu architektonických a urbanistických hodnôt MPR mesta Banská Štiavnica a ochrany významných priestorových väzieb MPR s okolitým prírodným prostredím je vymedzené ochranné pásmo mestskej

pamiatkovej rezervácie vyznačené na územnom pláne zóny MPR a CMZ mesta Banská Štiavnica a územnom pláne sídla Banská Štiavnica.

Pre zvýšenú ochranu architektonických a urbanistických hodnôt MPR mesta Banská Štiavnica a ochrany významných priestorových väzieb MPR s okolitým prírodným prostredím sa vymedzuje ochranné pásmo MPR hranicami pozemkov parcelné čísla: 2005, 5744, 5763, 2187, 2407, 2403, 2405, v predĺžení kolmo pretína cestu 5768 a 5765, pokračuje po hranici cesty 5785 a 5784, ďalej hranicou cesty 5783, v najkratšom smere pretína túto cestu a napája sa na hranicu pozemku parc.č. 2665 a pokračuje hranicou parcely 2568, 2570 až po bod, kde sa stretáva s hranicou cesty 5782, prechádza kolmo po jej západnej a severnej hranici a napája sa na hranicu cesty 5810. Pokračuje po nej až po bod, kde sa stretáva s hranicou cesty 5811. Pokračuje hranicou pozemku 2946, 2948 a opäť sa napája na hranicu cesty 5811, 5825, pokračuje po severnej hranici pozemku 3113, 3119 a po južnej hranici parcely 3131. Kolmo pretína chodník 5173, pokračuje hranicou parcely 3133 a kolmo pretína cestu 5842. Pokračuje po hranici pozemku 3275, 3277, 3282, 3286, 3307, 3309, 3311, 3325, 3328, 3329, 3332, 5859, 3491, 5860, 3501, 3543, 3542, kolmo pretína cestu 5862 a napája sa na hranicu parcely 3613, 3615, 3616, kolmo pretína cestu 5864 a pokračuje po jej hranici po spoločný bod s hranicou parcely 3624, ktorou pokračuje až po styk s cestou 5866, kolmo ju pretína a pokračuje po hranici cesty 5866, ďalej pokračuje hranicami pozemkov 3766, 3744, 3741, 3743, kolmo pretína cestu 5868, pokračuje po hranici pozemku 3796, 3794, 3790, 3788/2, 5867 a kolmo pretína cestu 5853, prechádza hranicou pozemku 3837, v predĺžení pretína pozemok 3806 a napája sa na severovýchodnú hranicu pozemku 3834, obchádza ho až po bod, v ktorom sa stretáva s hranicou cesty 5545, ide po hranici tejto cesty, hranicou parcely 3833, 3844, 3850, 3852 a napája sa na hranicu cesty 5545 po jej najjužnejší bod. Pokračuje po juhozápadnej hranici pozemku 3876, 3873, 3995, 3990, 4001, 4006, 4021, 4019, 4013, 4009 až po spoločný bod s cestou 5563. Ďalej pokračuje po hranici tejto cesty až po severnú hranicu pozemku 4043, po ktorej pokračuje, kolmo pretína cestu 5557, po jej západnej hranici až po spoločný bod s južnou hranicou pozemku 4039, po ktorej pokračuje, ďalej po hranici pozemku 4038, kolmo pretína cestu 5737, ide po jej hranici a pokračuje hranicou pozemku 2061, 2060, kolmo pretína cestu 5740, ide po jej hranici, pokračuje po hranici pozemku 2005 k najjužnejšiemu bodu, tam sa stretáva so začiatkom hranice.

§ 3

Charakteristika a špecifikácia hodnôt MPR

1. Mestskú pamiatkovú rezerváciu charakterizuje nedotknutý pôdorys, množstvo architektonických pamiatok v rôznych architektonických slohoch od románskeho až po klasicizmus, pôvodné banícke osídlenie, vynikajúce sochárske diela, mobiliáre v sakrálnych stavbách a múzeách a archeologické lokality. Toto všetko vytvára z MPR neobyčajnú klenotnicu historicko-umeleckých hodnôt.
2. Nezvyčajný je urbanistický charakter mesta, ktorý je daný prudkými sklonmi terénu dvoch úvalov tiahnúcich sa pod Glanzenbergom a Paradajzom. Morfológia terénu ovplyvnila spôsob zástavby z typicky radovej v MPR po samostatne stojace domčeky pôvodne baníckeho osídlenia a trasovanie dopravných a peších komunikácií.
3. Významnou špecifickou hodnotou je kultúrno-historický význam územia ako výsledok stáročného pôsobenia spoločenských síl (hospodársko-organizačný systém, odborné a školské inštitúcie, osobnosti, vedecké objavy, kultúry života, umelecké diela).

4. Všetky tieto faktory sú predmetom ochrany a východiskom pre revitalizáciu urbanizovaného priestoru MPR v záujme zachovania a zvýraznenia jej hodnôt: hodnoty dokladu historického vývoja, hodnoty diel urbanizmu, architektúry, výtvarného umenia, techniky, hodnoty životného prostredia (prírodného, obytného, pracovného, hygienického).

§ 4

Podmienky činnosti v MPR

1. Nevyhnutná potreba zachovania a rehabilitácia hodnôt na území MPR pri vykonávaní činnosti v ňom si vyžaduje dodržiavať nasledovné podmienky:

- a/ zachovať historické urbanistické štruktúry,
- b/ urbanistický rozvoj usmerňovať s dôrazom na požiadavku dominantnosti a dodržania historických urbanistických štruktúr,
- c/ klásť dôraz na ochranu a zabezpečenie primeraného a trvalého využívania historických stavieb ekologicky prijateľným spôsobom s prioritou pre využívanie objektov na trvalé bývanie, obchod, služby, cestovný ruch včítane infraštruktúry cestovného ruchu, inštitúcie s mestskou a nadmestskou pôsobnosťou,
- d/ zabezpečenie ochrany historických banských technických diel a ich prezentácie,
- e/ zabezpečenie ochrany a prezentácie archeologických lokalít,
- f/ zachovať charakter krajinej štruktúry ako celku,
- g/ pri budovaní nových komunikácií resp. ich rekonštrukcii včítane dopravných zariadení, rešpektovať doterajšie trasovanie týchto komunikácií pri rešpektovaní terénneho reliéfu, vyhýbať sa väčším terénnym úpravám,
- h/ vedenia inžinierskych sietí postupne uložiť do zeme.

§ 5

Úpravy stavieb, pozemkov, iných zariadení alebo vykonanie opatrení a úprav a využívanie územia a stavieb

1. Stavebná činnosť na území MPR a v jej ochrannom pásme musí zachovávať, obnovovať a dotvárať objekty, ktoré tvoria materiálnu podstatu pamiatkovej rezervácie ako súčasť svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Nová výstavba na území historického jadra Banskej Štiavnice a v jeho ochrannom pásme musí harmonicky dotvárať pôvodný historický, krajinný, architektonický a urbanistický vývoj Banskej Štiavnice a musí byť vykonaná na vysokej architektonickej a stavebnej úrovni. Kompozičné a výškové usporiadanie novej výstavby a stavebných úprav nesmie v diaľkových pohľadoch a v architektonických pohľadoch kuželov rušivo ovplyvňovať panorámu a siluety dominant MPR.
2. Hospodárska činnosť na území MPR a v jej ochrannom pásme nesmie svojim charakterom, priestorovými nárokmi a akýmkoľvek znečisťovaním prostredia rušivo vplývať na krajinný, architektonický a urbanistický ráz MPR.
3. Príprava a realizácia všetkých terénnych úprav, dopravných, vodohospodárskych, energetických, telekomunikačných stavieb a inžinierskych sietí v MPR nesmie narušiť prostredie MPR a ohrozovať architektonický vývoj jednotlivých historických objektov.
4. Každý vlastníik nehnuteľnosti je povinný zabezpečiť trvalé využitie a sústavnú údržbu historických stavieb, odstraňovať nevhodné úpravy tak, aby sa zmiernilo rušivé pôsobenie na urbanistickú štruktúru MPR.

5. Na území MPR možno len so súhlasom orgánov štátnej pamiatkovej starostlivosti (§ 25 zákona č.27/1987 Zb.) a v súlade nimi určenými podmienkami, vydanými vo forme záväzného stanoviska:

- a/ pripravovať územnoplánovacia dokumentáciu
- b/ pripravovať stavby a zmeny stavieb všetkého druhu a terénne úpravy
- c/ meniť využitie pozemkov
- d/ umiestňovať skládky, tvoriť banské haldy a odkaliská
- e/ označovať budovy, cesty a chodníky, plochy a iné objekty informačnými, reklamnými alebo inými tabuľami a zariadeniami
- f/ narušovať a meniť stavebne alebo terénnymi úpravami zasahovať do systému štôlní, povrchových tokov a reliéfu terénu
- g/ oplocovať pozemky
- h/ vysádzať a odstraňovať dreviny na verejných priestranstvách.

6. Záväzné stanovisko orgánu štátnej pamiatkovej starostlivosti je potrebné ku všetkým rozhodnutiam iných orgánov štátnej správy, ktoré sa dotýkajú MPR a môžu nimi byť dotknuté záujmy ochrany MPR, a to k:

- a/ územnému rozhodnutiu (§ 32 až 42 a § 12 až 16 zákona č.50/76 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov),
- b/ stavebnému povoleniu a povoleniu terénnych úprav, prác a zariadení (§ 66 až 74, § 120, 121 zákona č.50/76 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov),
- c/ povoleniu banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom (§ 9 až 13 a § 17 až 19 zákona SNR č.51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a štátnej banskej správe v znení zákona SNR č.499/1991 Zb.).

7. Záväzné stanovisko orgánu štátnej pamiatkovej starostlivosti je potrebné aj ku:

- a/ ohláseniu drobnej stavby a stavebnej úpravy stavebnému úradu (§ 55 až 57 zákona č.50/76 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov)
- b/ schválení a zmene územnoplánovacej dokumentácie (§ 28 a 126 zákona č.50/76 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov)
- c/ výstavbe a úpravám miestnych komunikácií a ich zariadení (§ 2 zákona č.135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších zmien a doplnkov)
- d/ zmene druhu poľnohospodárskeho pozemku, k jeho zalesneniu alebo k premene nepoľnohospodárskej na poľnohospodársku pôdu (§ 3 zákona SNR č.307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu).

§ 6

Kontrola dodržiavania štatútu a sankcie

1. Je povinnosťou každého obyvateľa mesta, právnických osôb, upozorniť a oznámiť každé porušenie ustanovení štatútu niektorej z týchto inštitúcií: Mestskému úradu v Banskej Štiavnici, Okresnému úradu v Banskej Štiavnici, Slovenskému pamiatkovému úradu, regionálne stredisko Banská Štiavnica.

2. Porušovatelia tohto štatútu podľa povahy a závažnosti môžu byť postihnutí v zmysle ustanovení zákona č.50/76 Zb. a zákona č.27/87 Zb., ďalej zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch, prípadne Trestného zákona č.140/1961 Zb. a následných zmien, prípadne blokovou pokutou.

Právnickej osobe za porušenie tohto štatútu - všeobecne záväzného nariadenia mesta, môže primátor mesta uložiť pokutu v zmysle zákona SNR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov, §-u 13a/ až do výšky 100.000.- Sk.

§ 7

Prechodné a záverečné ustanovenia

1. Týmto Všeobecne záväzným nariadením - Štatútom MPR mesta Banská Štiavnica nie sú dotknuté vlastnícke a iné majetkové vzťahy k nehnuteľnostiam, ktoré sú v MPR.
2. Nedeliteľnou súčasťou tohto štatútu sú nariadenia a ďalšie právne normy mesta vydané ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto štatútu, vydané a vydávané v zmysle zákona o obecnom zriadení.
3. Tento štatút bol prejednaný a schválený Mestským zastupiteľstvom v Banskej Štiavnici dňa 28. augusta 1997 uznesením číslo 81/1997 v súlade so zákonom o obecnom zriadení a je záväzný pre všetkých občanov, fyzické a právnické osoby na území MPR, ktorí vlastní nehnuteľnosti na území MPR a ochranného pásma MPR a svojimi aktivitami zasahujú do urbanizmu, architektonického vzhľadu a spôsobu využívania objektov.
4. Toto Všeobecne záväzné nariadenie mesta Banská Štiavnica - Štatút MPR mesta Banská Štiavnica nadobúda účinnosť 15. dňom od jeho vyvesenia v úradných tabuliach mesta, t.j. dňa 22.9.1997.

Ing. Marián Lichner, CSc.
primátor mesta